

На основу члана 7. став 2. тачка 7, члана 9. став 1. тачка 2. Закона о друштвима за осигурање Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске” број: 17/05, 1/06 и 64/06) и члана 16. став 1. тачка 2. Статута Агенције за осигурање Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске” број: 30/06), Управни одбор Агенције за осигурање Републике Српске на сједници одржаној дана 27.12. 2007. године донио је:

ПРАВИЛНИК
о садржају извјештаја независног ревизора
о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја
друштва за осигурање

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се прописује минимални обавезни садржај извјештаја о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштва за осигурање (у даљем тексту: друштва), који је нарочито значајан за скупштине акционара друштва и Агенцију за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) у обављању њене надзорне функције.

Члан 2.

(1) У смислу овог правилника под ревизијом финансијских и других извјештаја друштва се подразумејева:

а) ревизија финансијских извјештаја друштва, који се састављају у складу са прописима о рачуноводству и ревизији Републике Српске, Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања,

б) провјера исправности и потпуности додатних односно посебних извјештаја друштва, прописаних законима и подзаконским прописима из области осигурања.

в) анализа организације, ефикасности пословних функција, посебно информационог система, поштовања правила о управљању ризицима и кадровске оспособљености друштва.

(2) Извјештај о обављеној ревизији финансијских и других извјештаја друштва (у даљем тексту: извјештај о ревизији) саставља се у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске” број: 67/05), Законом о друштвима за осигурање, законом који регулише оснивање и пословање привредних друштва, Правилником о ревизији финансијских извјештаја у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске” број:120/06), Међународним стандардима ревизије, овим правилником и кодексом етике професионалних рачуновођа и ревизора у Републици Српској.

(3) Извјештај о ревизији садржи мишљење и извјештај независног ревизора, као и анализе и прилоге. Независни ревизор потписује укупно мишљење на основу свих појединачних извјештаја и анализа.

(4) Извјештај о ревизији садржи и писмо управи и надзорном одбору друштва, у којем се наводе оцјене у вези са свим неправилностима, пропустима и слабостима које су уочене у току ревизије по појединачним извјештајима и анализама, препоруке за њихово отклањање, као и оцјене о прихватању и извршењу препорука из претходног извјештаја независног ревизора.

(5) Агенција може да наложи друштву да тражи од независног ревизора додатна објашњења у вези са поступком ревизије и извјештајем о ревизији.

Члан 3.

(1) Ревизија финансијских извјештаја друштава је обавезна и обавља се за извјештаје који се односе на годину која се завршава на дан 31. децембра, у случају статусних промјена у друштву и посебним случајевима када Агенција то оцијени потребним.

(2) У случају статусних промјена, друштво је дужно да изврши ревизију финансијских извјештаја, састављених према стању на дан извршене статусне промјене.

(3) Ревизија у случају статусних промјена се обавља најкасније у року од 30 дана од дана извршене статусне промјене, а финансијски извјештаји и извјештај о ревизији се достављају Агенцији у року од пет дана од окончања ревизије.

II ИЗБОР НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА И ПОСТУПАК РЕВИЗИЈЕ

Члан 4.

(1) Скупштина акционара друштва именује независног ревизора, уз претходну сагласност Агенције.

(2) За добијање сагласности од стране Агенције, независни ревизор поред испуњавања услова утврђених прописима о рачуноводству и ревизији, што доказује рјешењем о издавању дозволе за рад, мора испуњавати и посебне услове:

а) да код истог друштва није обављао ревизију финансијских и других извјештаја више од пет узастопних претходних година;

б) да у години на коју се односи ревизија, није код истог друштва обављао консултантске или сличне услуге, што се потврђује изјавама директора друштва и ревизорског предузећа;

в) да у претходној години није код предметног друштва на основу обављене ревизије остварено више од половине укупног прихода, што се потврђује одговарајућом књиговодственом документацијом - билансом успјеха и изјавом о наплаћеној накнади за обављену ревизију у том друштву;

г) да је у односу на друштво и акционаре друштва независан, односно да нема однос који би могао довести у питање независност и непристрасност, што се потврђује изјавом директора ревизорског предузећа;

д) да извјештај о ревизији за неко од друштава, у периоду од двије претходне године, није од стране Агенције негативно оцијењен са становишта закона и подзаконских прописа из области осигурања;

ђ) да није дао позитивно ревизорско мишљење у извјештају о ревизији за друштво коме је, након тога, а у вези неправилности и/или незаконитости у години на

коју се односи извјештај о ревизији, одузета дозвола за рад или од стране Агенције уведена нека заштитна мјера, односно над којим је отворен поступак стечаја или ликвидације.

Члан 5.

(1) Независни ревизор је обавезан да без одлагања обавијести Агенцију ако у току обављања ревизије уочи чињенице које указују на:

- а) теже кршење закона или других прописа о осигурању;
- б) материјално значајну промјену финансијског резултата друштва;
- в) теже кршење интерних аката друштва, или
- г) остале околности које могу озбиљније угрозити даље пословање друштва.

(2) Откривање чињеница из претходног става не сматра се повредом прописа и уговора између ревизорског предузећа и друштва.

Члан 6.

(1) Ако постоје разлози за сумњу у истинитост, исправност и потпуност извјештаја о ревизији Агенција може у поступку надзора да захтијева провјеру извјештаја о ревизији од стране другог независног ревизора, на терет друштва.

(2) О установљеним пропустима, неправилностима и/или незаконитостима у обављеној ревизији и раду независног ревизора Агенција обавјештава орган надлежан за надзор предузећа за ревизију.

Члан 7.

Мишљење дато у извјештају независног ревизора може бити изражено само као:

а) позитивно, што значи да су финансијски и други извјештаји друштва истинито и објективно приказани по свим материјално значајним аспектима и да су у потпуности у складу са законом, прописима Агенције и међународним рачуноводственим стандардима и да је ревизија у потпуности обављена, или

б) мишљење с резервом, што значи да постоје одређени проблеми везани за финансијске и друге извјештаје друштва, као што су недостатак доказног материјала, одступање финансијских извјештаја, њихових дијелова или других извјештаја од закона, прописа Агенције и међународних рачуноводствених стандарда, ограничења у обиму ревизије и сл, али који нису од таквог материјалног и прожимајућег значаја да би захтијевали негативно или уздржано мишљење, или

в) негативно, што значи да финансијски и други извјештаји друштва нису истинито и објективно приказани, да нису у складу са законом, прописима Агенције и међународним рачуноводственим стандардима и да је ревизор закључио да финансијски и други извјештаји наводе на криве закључке или да су непотпуни, или

г) уздржано (без изражавања мишљења) што значи да је ревизор закључио да је могући ефекат ограничења обима ревизије од таквог материјалног и прожимајућег значаја да се није могао прибавити одговарајући ревизијски доказ, односно да постоји озбиљна сумња у способност друштва за даље успјешно пословање и садржи напомену да ревизор не преузима никакву одговорност за истинитост и објективност извјештаја који су били предмет поступка ревизије.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

Члан 8.

(1) У складу са прописима и стандардима из члана 2. овог правилника и ревизорском праксом, независни ревизор, у поступку ревизије, саставља појединачне извјештаје и даје мишљење о:

а) финансијским извјештајима (биланс стања, биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу, биланс токова готовине, напомене уз финансијске извјештаје);

б) стању и промјенама техничких резерви осигурања;

в) стању и структури улагања средстава техничких резерви, не укључујући математичку резерву;

г) стању и структури улагања средстава математичке резерве;

д) стању и структури улагања средстава гарантног фонда;

ђ) вредновању билансних и ванбилансних позиција, те рачуноводственим политикама.

(2) Уз извјештаје из става 1. овог члана, независни ревизор обавезно прилаже анализе које се односе на:

а) финансијске извјештаје;

б) начин вођења пословних књига;

в) исправност и потпуност додатних/посебних извјештаја које друштва, на основу прописа, достављају Агенцији;

г) финансијске трансакције с повезаним лицима;

д) посреднике у осигурању с којима друштво има закључене уговоре о посредовању у осигурању;

ђ) основне показатеље успјешности пословања (економичност, продуктивност, рентабилност, ликвидност);

е) организацију друштва, ефикасност пословних функција, а посебно функционисање информационог система, правила и начин управљања ризицима у пословању и улагањима, кадровку оспособљеност.

Члан 9.

(1) Независни ревизор обавезно износи и образлаже мишљење о поузданости података који су основ за обрачунавање и исказивање позиција на које овлашћени актуар даје своје мишљење.

(2) Независни ревизор посебно износи и образлаже усклађеност потраживања и обавеза са евиденцијама дужника и повјерилаца, као и разлоге евентуалне неусклађености. За оне износе потраживања и обавеза за које се утврди да могу значајније утицати на финансијски резултат и положај друштва, обавезно се износе детаљнији подаци са називима дужника односно повјерилаца, наводима о повезаности са друштвом, укључујући и посреднике, предузетим мјерама за наплату, степену отписа, основаности и реалности отписа.

Члан 10.

Извјештај о стању и промјенама техничких резерви осигурања треба да садржи најмање:

а) стање техничких резерви осигурања на почетку и на крају године, промјене током године, као и усклађеност са прописима;

б) образложење утицаја промјене метода и начина израчунавања техничких резерви осигурања на финансијски резултат и положај друштва, ако је друштво промијенило метод и начин израчунавања техничких резерви.

Члан 11.

Појединачни извјештаји о стању и структури улагања средстава техничких резерви, математичке резерве и гарантног фонда друштва требају да садрже најмање:

а) опис и преглед стања и структуре улагања средстава на почетку и на крају године, као и промјене током године;

б) усклађеност стања и структуре улагања средстава са законом и подзаконским прописима, који ближе уређују висину, структуру и начин улагања средстава друштва;

в) мишљење о сигурности улагања, односно средствима обезбјеђења улагања, постигнутом приносу и тржишности, односно ликвидности улагања, рочности, дисперзији улагања, као и структуралној, валутној и временској усклађености.

Члан 12.

Извјештај о вредновању билансних и ванбилансних позиција, те рачуноводственим политикама садржи опис метода употребљених при вредновању поједних билансних и ванбилансних позиција, као и навођење употребљених рачуноводствених политика.

Члан 13.

(1) Анализа биланса стања, поред осталог, обавезно садржи приказ :

а) вриједности и структуре нематеријалних средстава (улагања), као и услова под којима су наведена улагања извршена и оцјену наведених услова у односу на тржишне;

б) вриједности и структуре некретнина (посебно намијењених за обављање дјелатности осигурања и инвестиционих некретнина-улагања), степена амортизованости и евиденције о власништву;

в) вриједности, структуре и степена завршености некретнина и опреме у припреми;

г) дугорочних финансијских улагања, посебно у повезана правна лица, по структури и рочности, као и податке о условима под којима су пласирана средства са оцјеном тих услова у односу на тржишне услове и усклађености пласмана са врстом послова осигурања које друштво обавља;

д) учешћа у капиталу зависних, повезаних и осталих правних лица, са називом, износом, процентом учешћа друштва у капиталу и подацима о укупној структури власништва тих лица;

ђ) краткорочних финансијских пласмана, посебно у повезана правна лица, по структури и рочности, као и податке о условима под којима су пласирана средства са оцјеном тих услова у односу на тржишне услове и усклађености пласмана са врстом послова осигурања које друштво обавља;

е) потраживања по основу премије дата по врстама осигурања, рочној структури и исправци вриједности тих потраживања, са подацима о највећим дужницима;

ж) потраживања по основу учешћа у накнади штета са исправком вриједности, те подацима о највећим дужницима;

з) осталих потраживања, укључујући и потраживања из специфичних послова, заједничких улагања и сл, по структури и рочности, исправци вриједности тих потраживања, са подацима о највећим дужницима, као и посебан приказ међусобних потраживања и обавеза и њиховом извршавању код заједничких улагања;

и) вриједности и структуре активних временских разграничења, промјена у току године, са образложеним ставом о извршеним разграничењима;

ј) износа и структуре капитала друштва и гарантног фонда, обрачуна маргине солвентности, као и оцјену усклађености са прописима;

к) акционара друштва са квалификованим удјелом, као и податке о повезаности акционара, податке о власницима правних лица, која су акционари друштва, све до крајњих власника у ланцу власништва - физичких лица;

л) вриједности и структуре дугорочних и краткорочних резервисања, као и оцјену усклађености са прописима;

љ) дугорочних обавеза, по структури и рочности, посебно према повезаним лицима;

м) краткорочних обавеза, по структури и рочности, посебно према повезаним лицима;

н) обавеза за штете и њиховој усклађености са прописаним или уговореним роковима за исплату штета;

њ) обавеза према Заштитном фонду Републике Српске;

о) осталих обавеза, посебно према повезаним лицима, обавеза из специфичних послова, заједничких улагања и сл.

п) вриједности и структуре пасивних временских разграничења, промјена у току године, са образложеним ставом о извршеним разграничењима;

р) ликвидности и солвентности друштва, након анализе и оцјене стања и реалности потраживања и обавеза.

(2) За све врсте пласмана и потраживања обавезно се наводе подаци о врсти односно структури, вриједности, рочности, исправци вриједности, основаности и реалности описа, као и појединачни подаци о највећим дужницима.

(3) Анализа биланса стања обавезно садржи и приказ структуре ризичне активе и оцјену о резервама за тај дио активе.

(4) Анализа биланса успјеха друштва, поред осталог, обавезно садржи податке и оцјену независног ревизора о:

а) пословним приходима и расходима;

б) оствареној премији осигурања по врстама, приходу од премије, распореду бруто премије осигурања према прописима и интерним актима друштва, свим врстама датих попушта на премију, усклађености са прописима и утицају одобрених попушта на пословни резултат;

- в) оствареним пословним расходима односно трошковима пословања и њиховој покривености режијским додатком;
- г) оствареним финансијским приходима и расходима, посебно са повезаним лицима;
- д) осталим (нетехничким) приходима и расходима;
- ђ) финансијском резултату, по сегментима прихода и расхода, а посебно се даје образложење у случају губитка, са детаљнијим прегледом структуре оне групе прихода и расхода у оквиру које је остварен губитак.

Члан 14.

(1) Анализа начина вођења пословних књига садржи оцјену независног ревизора о томе:

а) да ли пословне књиге друштва и финансијске извјештаје воде, односно састављају стручна и овлашћена лица;

б) да ли се пословне књиге друштва, укључујући и помоћне књиге, воде уредно, ажурно и потпуно, на начин који омогућава контролу исправности књижења, чувања и коришћења података, као и увид у хронологију извршених књижења и праћење свих промјена.

(2) Независни ревизор нарочито испитује и даје оцјену о томе да ли се, на начин из става 1. овог члана и у складу са прописима, води евиденција образаца „строге евиденције“, по врстама осигурања, у друштву и код задужених лица, као и евиденција штета по врстама осигурања.

Члан 15.

(1) Анализа исправности и потпуности извјештаја које друштва, на основу прописа, обавезно достављају Агенцији, садржи оцјену независног ревизора о исправности и потпуности тих извјештаја, а посебно о прописаним извјештајима који се односе на елементе и контролу маргине солвентности и гарантни фонд.

(2) Критеријум исправности и потпуности извјештаја из става 1. овог члана, поред осталог, је и њихова усаглашеност с ревидираним финансијским извјештајима.

Члан 16.

(1) Анализа финансијских трансакција са повезаним лицима садржи називе, односно име и презиме, повезаних лица са којима је друштво обављало финансијске трансакције, врсту повезаности, правни или други основ трансакције, врсту и вриједност извршених трансакција, те мишљење независног ревизора о утицају извршених трансакција на финансијски резултат и положај друштва.

(2) Под повезаним лицима у смислу овог правилника се сматрају лица дефинисана Законом о друштвима за осигурање и утврђена у подзаконским прописима.

Члан 17.

Анализа о посредницима у осигурању, с којима друштво има закључене уговоре о посредовању у осигурању, садржи податке о усаглашености стварног броја посредника са бројем посредника наведеним у извјештају који друштво доставља

Агенцији, те о уговореној, обрачунатој и исплаћеној провизији посредницима и њеном учешћу у премији по врстама осигурања и учешћу у трошковима спровођења осигурања.

Члан 18.

(1) Друштво је обавезно да скраћене шеме биланса успјеха и стања, заједно са ревизорским мишљењем и основним подацима о члановима управе и надзорног одбора друштва (у даљем тексту: скраћени извјештај), објави најкасније року од 15 дана од дана састављања извјештаја о ревизији у најмање једном дневном листу доступном на цијелој територији Босне и Херцеговине и да Агенцији без одлагања достави копију објаве.

(2) Директор Агенције може одлуком или упутством детаљније прописати садржај и облик скраћеног извјештаја.

(3) Цјелокупан финансијски извјештај и извјештај о ревизији, без прилога и анализа, се објављује на web-страници друштва, најкасније у року од 15 дана од дана састављања извјештаја о ревизији.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 19.

Одредбе овог правилника се примјењују на ревизију финансијских и других извјештаја друштава, укључујући и ревизију финансијских и других извјештаја за 2007. годину.

Члан 20.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о минималном садржају извјештаја независног ревизора о обављеној ревизији финансијских извјештаја друштава за осигурање ("Службени гласник Републике Српске" број 15/07).

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: УО- 37/07
Бања Лука, 27.12.2007.године

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА
Бранка Бодрожа